

SGRÌOBH
ÀIREAMH
NA CEISTNA
SGRÌOBH
AN SEÒ

Rugadh Domhale Mac Gell-Zain
am bardach cogadh aige a' chusadh
air na thachair dha fhèin ann
an Darna Cogadh Mòr. An measg
am bardachd aige, dhomhsa
tha Glac a' Bhais agus Latha
Foghair a' seasamh a-mach gu
h-àraid leis an sealladh
pearsanta a thug air
suidheanan cho uabhasach.

Tha tiotalan am bardachd
cuilthromach an seòir is e
seòir an cuad seallada a tha
an leughadair a' faghinn de'n
bardachd. Tha cuspair
'Glac a' Bhais' gu math
follaiseach tho seò agus tha
an ionnraig uabhasach a'

SGRÌOBH
ÀIREAMH
NA CEISTNA
SGRÌOBH
AN SEO

ciallachadh gu bheil e a 'feumach
ann an ceann an leughaidair.
Ach, tha 'Latha Foghair' a'
dearamh a-mach gur e baidheadh
a th'ann nu n'adair agus
baidheadh an seòghal, a'
ciallachadh gu bheil buaidh nas
mòtha air toiseach an baidheadh.
Tha cuideachd ionraigheadh
ann an 'Foghair' le gu bheil e
a' cuir an dath dearg ann an
ceann an leughaidair - dearg
a' seòghal agus fuil.

Tha an baid a' thoirt dhùin
deulbh de curp ann an da chùid
de na ~~ba~~ pìosan. Ann an 'Glac
a' Bhaic' tha seo:

'Na suidhe m'ògh an 'Glac a' Bhaic'

SGRÌOBH
ÀIREAMH
NA CEISTNA
SGRÌOBH
AN SEÒ

...gill 'òg 's a logan sìos m'a
ghruaidh.'

Tha am taghadh-facal de 'suedhe'
a 'deanamh a-mach gu bheil e
thathast beo, a 'sealltainn gu bheil
am bard ga fhaighinn ga fhaighinn
doubt a bhith a 'creidsinn gu
bheil e marbh. Tha e a 'tòut
dhunn dealbh de gille òg, a '
sealltainn gu bheil e neo-chiontach
agus gumbu chair dha a 'bhith
beothail - a 'cur uakhas air
an leughadair gu bheil e
marbh air 's gath an cogaidh
seo.

An an 'Latha Foghair.:

'... seannar marbh ni mo ghualainn
rag-marbh... mar gum b'ann
a 'fuirich ni fios.'

SGRÌOBH
ÀIREAMH
NA CEISTNA
SGRÌOBH
AN SEO

Tha am bard a 'deachdadh
na factan 'suaru marbh u' mo
ghualainn 'somadach tuasan
tron' bandachd gu' cumail an
dealbh wabhasach ann an ceann
an leughadair. Tha an iomhaigh
de 'u' mo ghualainn' a 'sualtainn
gu' robh iad co-eonra: 's e na
chomhade aig a bh'urnda,
's e caudam a bh'urnda. Tha
buaich a bh' aig an cogaidh air
doim a 'tighinn a-steach leis
an loidhne 'a' fhuarach u' fioda
air 's gathas ~~gathas~~ na eil na
saighdearan seo air fois long,
fuidh ann am bàs.

Tha sealladh peusanta am
bard a 'tighinn a-steach an
seo leis ~~na~~ gu' bheil e ga

SGRÌOBH
ÀIREAMH
NA CEISTNA
SGRÌOBH
AN SEO

peausannachadh, mar gu bheil
iad thathast beo. Nam bheachd
-sa, tha seo a' sealltainn gu
bheil e deimheachd gu bheil
cogaidh dona, leis gu bheil na
beatha seo air call cho gun
crall.

Tha teicneachdan a' dèanamh
anns na da pìosan.
Anson 'Glac a' Chais' tha seo
air sealltainn tas am balach
òg maibh, leis gur e beannaichte
agus 'ramhaid' a th' ann;
'Ge b' e a dheoin-sa no a chais,
a neachantas no mhèis...'
Tha am band a' thoir a-steach
cuid thairis air cho dona sa
bha am balach, agus na bha

SGRÌOBH
ÀIREAMH
NA CEISTNA
SGRÌOBH
AN SEO

e auidh air am bàs uabhasach seo. Tha an ceist seo a' sealltainn na tha Gill - Fain ag iarraidh gum biodh an leughadaire a smuaineachadh mu dheidhinn: chan eil an namhaid an comhraidh aontach. A-ducha, còttach no fhèin, nach robh taghadh agt agus gun robh e a' seòladh an aghaidh a toil. Tha e cuideachd a bualadh air seo le: 'An robh an gille... air an dream bu mhòtha... a thèisreachadh bhò thèiseach àl gun deisein gu beureadh... gach blàir air sgàth uachdamean?'

Tha na faclan 'bu mhòtha a' dearamh a-mach gu bheil e de'n

SGRÌOBH
ÀIREAMH
NA CEISTNA
SGRÌOBH
AN SEO

Bheachd gun robh an gille
reochuontach beag bheil e ag
radh gur e sin am buaidhean
anns a bheil a mhòr auid de
saighdeanan. Tha an taghadh-
facal de 'thìrnanachadh'
audeachd cuithromach air tha
e a' sealltainn nach ~~no~~ ~~to~~ romh
liths' san bith aige ann a bith
a 'taghadh auit' an deachadh
e.

Tha an cuipar cuithromach
ann an 'Latha Fogair' gu math
dufraichte: tha e a' feuchainn
a bith sealltainn cho doimh
sa bho cuisean ausan iad an
a chunnac auidan uabhasach
anns a bhlaer ach a thairig
tao beo. Tha seo air

SGRÌOBH
ÀIREAMH
NA CEISTNA
SGRÌOBH
AN SEO

deanamh leas an leudhne:
'Ghabh aon faghadh iad 's cha
d'ghabh e nuas, gun fhoigreachd
dhunnas cò b'fheàrr no bu mhiosa...'
Tha an lèir mòr aig toiseach
'Faghadh' cuithiomach a'ionn
gu bheil e a' deanamh ceangal
gu ceudamh - a 'sealltainn gu
bheil e a' ceasnachadh Dia thainis
air na thachair. Tha tonna de
aithreachas agus ionn air
deanamh leas gu bheil e a'
deanamh a-mach gun robh
bannachd leas ann am beatha
aig fear de na saighdearan eile.
Tha ionn air air 's gathas gur e
esair an fear a thainig às
seo.

SGRÌOBH
ÀIREAMH
NA CEISTNA
SGRÌOBH
AN SEO

Tha beachdan aig Mac Bèll-Làn
anns an baidachd seo
uabhasach inntinneach oir
tha ead a' dol tro bh deiseachta
bho baidachd cogaidh eile.
Tha 'Glas a' Bhaig' a' toirt out
còmhraid air fubaing na
Gèarmailteach ann an dòigh
gu tur eadar-dhealaichte,
agus tha 'Latha Foghair'
a' sealltainn nach e ider
dèidh na feadhainn a' Bha
air marbhadh a' chail am
beatha anns an cogaidh -
chail feadhainn ead fhèin
gu eònt agus aithneachas.